

MIR's svar til UP*

Det revolutionære venstre (MIR – Movimiento Izquierda Revolucionaria) begyndte under dets nuværende lederskab i december 1967 ved universitetet i Concepción. Organisationen omfattede hovedsagelig studenter, der var utilfredse med de traditionelle chilenske venstrepartiers politiske strategi og taktik. MIR kritiserede Chile's kommunistiske parti for at være for bourgøjsisk til at gennemføre en revolution og for blindt at følge den sovjetiske linie. Politisk følte MIR sig nærmere det socialistiske parti: men det socialistiske parti havde besluttet at følge en formel valgpolitik, og MIR havde formuleret en strategi for væbnet kamp, som den nødvendige aktionsform for revolution.

* Oversat fra *New Chile*, New York, 1972, s. 143–149.

I juni 1969, efter en kamp med politiet ved universitetet i Concepción, besluttede MIR at fortsætte sit arbejde under jorden. De betragter sig som værende i samme latinamerikanske lejr som Tupamaros i Uruguay, ALN-VPR byguerrillaerne i Brasilien, ELN i Bolivia og Cuba. Siden dannelsen har MIR udvidet sit operationsfelt til andre områder i Chile, og den arbejder-baserede gruppe VOP (Folkets Organiserede Fortrop) har sluttet sig til dem.

MIR's aktioner har omfattet ekspropriationer af banker og supermarkeder, bombninger af imperialistiske mål som First National City Bank og et angreb på Santiago Police Command Post (hovedpolitistationen). På et andet plan har MIR været involveret i fabriksovertagelser sammen med arbejdere, de har været med til at indtage det katolske universitet sammen med 2000 slumbeboere, deltaget i studenterdemonstrationer, og for nylig deltaget i en væbnet besættelse af landbrug sammen med Mapuche-indianerne i det sydlige Chile.

Da venstrekoalitionen, Unidad Popular, under Allendes lederskab blev dannet, var MIR kritisk med hensyn til UP's tiltro til valgprocessen. Da tiden for valget nærmede sig, hverken angreb eller støttede MIR UP. Efter valget er MIR gået ind på at opgive den påbegyndte væbnede kamp for en tid og har besluttet at organisere aktiv støtte til, hvad de anser for at være revolutionære aspekter ved UP's program. De vil også forsvare koalitionsregeringen mod angreb fra imperialistiske og andre højreorienterede kræfter. Fra regeringens side har Allende bedt om MIR's støtte, og han har garanteret en generel politisk amnesti for alle MIRistas.

Følgende MIR-dokument kom frem i oktober efter valget, men før Allende af kongressen blev valgt til præsident. Dokumentet fremlægger de fundamentale problemer, som Allende og UP står over for, og indeholder deres analyse af, hvordan oppositionen til stadighed pønser på at vælte ham. Måden, hvorpå disse problemer bliver løst, vil bestemme, hvorvidt og i givet fald hvornår MIR vil optage væbnet opposition.

MIR og valgresultaterne¹

Det valgfertal, der blev opnået af venstrepartierne, har skabt en række konkrete spørgsmål inden for det revolutionære venstre. Nogle af dem er: Hvilken betydning har UP's valgsejr? Er den væbnede kamps strategi forfejlet i Chile? Må vi opgive den nuværende politiske og militære struktur i vore organisationer? Ligger valgsejren udelukkende hos UP, og har det revolutionære venstre derfor intet at gøre med den? ...

Der er ikke noget, vi ønsker mindre end at blande os i den mulighed, at UP tager magten. Men samtidig forekommer det os legitimt og nødvendigt at udtrykke vore

1. Dette MIR-dokument stod i den chilenske publikation *Punto Final* (13. oktober 1970). Det er oversat fra spansk og foreligger i en let forkortet version.

meninger. Vi tror, det vil være nyttigt at starte diskussionen på et højt og kammeratligt plan inden for venstrebevægelsen, en diskussion som andre mod vores vilje kunne vende til ammunition for fjenden ...

I. Imperialismen og de latinamerikanske bourgeoisier.

Uden at prøve at gå for dybt er vi interesserede i at besvare et af de spørgsmål, som nu bliver diskuteret inden for venstrebevægelsen: Er det muligt, at vi i dag kunne få en alliance mellem vigtige dele af det nationale bourgeoisier og venstrebevægelsen for at udvikle en antiimperialistisk politik?

Den herskende klasse i Latinamerika består af et socialt og politisk konglomerat, som indeholder den nordamerikanske herskende klasse og vort hjemlige bourgeoisier, hvis økonomiske, militære og politiske interesser er nært knyttet sammen. Der eksisterer nogle få modsætninger mellem imperialismen og de nationale bourgeoisier, som er centreret om en kamp for at opnå en større del af det, som bliver produceret ved udbygningen af Latinamerika. Ikke desto mindre vil den fælles interesse i at opretholde det udbytnings- og kontrolsystem, hvorpå de baserer deres magt og rigdom, altid være dominerende over disse mindre modsætninger. Modsætningerne mellem bourgeoisiet og imperialismen skærpes hver gang andelen af kagen formindskes betydeligt for nogen af dem; og kun når masserne, tilbagetrukne og stagnerede i deres mobilisering, ikke er i stand til at true systemets beståen.

Det latinamerikanske bourgeoisier har de sidste få år prøvet at nægte imperialismen en større del af det økonomiske overskud, som hvert land producerer, og dette har forårsaget den såkaldte »bølge af nationalisme« i Latinamerika. Denne nationalistiske bevægelses karakter i de forskellige lande, svarer til massebevægelsernes udvikling, men også til i hvor høj grad de nordamerikanske interesser er villige til at omdirigere deres investeringer fra de fundamentale udvindende sektorer af økonomien til andre sådan som fremstillingsindustrien. Manifestationer på denne proces er ECLA-overenskomsterne,² den peruvianske proces (i det mindste i begyndelsen), den bolivianske pantomime,³ etc ...

Det peruvianske militær f.eks. tog magten ikke som ledere af en folkelig bevægelse, men som resultat af indbyrdes aftaler. Masserne forblev i det mindste i begyndelsen marginale tilskuere ... Dette tillod visse sektorer af bourgeoisiet at forstærke modsætningen mellem deres egne interesser og nordamerikanernes interesser lige så vel som modsætninger mellem forskellige fraktioner inden for bourgeoisiet selv. Vi refererer kun til de begyndende begivenheder i Peru, og ikke til de muligheder, der kan opstå (inden for processen og iblandt de forskellige tendenser, der udvikler sig). Den samme analyse bare omvendt hjælper os til at forklare, hvorfor sådanne

2. ECLA, en FN afdeling, der står for Economic Commission on Latin America.

3. MIR's hentydning til general Torres' svage forsøg på at skabe en type peruviansk regering.

»nationalistiske« forsøg ikke opstår i Brasilien, Uruguay eller Argentina, og til en vis grad forklarer den den nationalistiske bolivianske pantomimes fiasko.

Gennem mindst tre år er massebevægelserne i Chile vokset, og Allendes valgmajoritet var baseret på arbejdernes stigende aspirationer. Valgsejren er et fremskridt for masserne i forsvaret af deres interesser, og den herskende klasses interesser, nationalt og internationalt, bliver objektivt truet. Ud over de taktiske spil inden for den politiske repræsentation vil det chilenske bourgeoisie prøve at styrke sine bånd til imperialismen og at danne en fælles front over for de masser, som rejser sig bag UP. Vigtige dele af bourgeoisiet kan ikke forventes at alliere sig med UP for at udvikle en antiimperialistisk politik.

II. Imperialismen og Latinamerikas reformistiske regeringer.

Siden 2. verdenskrig har den internationale situations mest fundamentale aspekt været et voksende antal kolonirevolutioner og imperialismens kamp for at undgå dem. Den nordamerikanske politik over for de venstreorienterede reformistiske regeringer har hovedsageligt været åben opposition. Hvis man regner krigen i Sydøstasien som en indikator for dette, så har imperialismens aggressivitet været tydeligt stigende. Siden 1965-invasjonen i Santa Domingo, har USA i Latinamerika overskredet sin egen formulering af »The Alliance for Progress« (»Fremskridtsalliancen«) og er vendt tilbage til »stokkemethoden«s politik, selv når det gælder forhandlinger med småborgerskabernes »demokratiske« regeringer.

På trods af dette er imperialismen ind i mellem blevet tvunget til at acceptere reformistiske regeringer, idet den på kort sigt ikke kunne gribe ind, fordi den var bundet af større konfrontationer, som tilfældet var med Lazaro Cardenas regering i Mexiko, som nationaliserede olien. Også folkestøttede regeringer som Sukarnos i Indonesien, og Nkrumahs i Ghana var i stand til at klare sig i et stykke tid. Resultaterne var meget forskellige, når lignende regeringer opstod i imperialistens bagård. USA inter文enerede åbent i Guatamala i 1954 og i Brasilien ti år senere for at afsætte Goularts reformistiske bourgojsiske regering.

For øjeblikket bliver imperialismens verdensomspændende aggressivitet udtrykt ved ekspansionen af krigen i Sydøstasien til Laos og Cambodia og i Mellemøsten. På trods af aktiv deltagelse på begge fronter har imperialismens hænder ikke været båndlagt. I Sydøstasien udvides krigen gennem »Vietnamization«, hvorved amerikanske soldater erstattes med indfødte soldater. I Mellemøsten bliver imperialismens interesser repræsenteret af den israelske hær. I forholdet til Latinamerikas indfødte bourgeoisier har USA også skærpet sin politik over for Brasilien, Argentina, Uruguay, Guatamala, Bolivia, etc.

På trods af at USA nogle gange er blevet tvunget til at tillade en vis lokal og midlertidig løsnen af kontrollen over sit imperium, så ser det i dag ikke ud til, at

dette bliver det mest sandsynlige udfald i Chile, i det mindste ikke i det lange løb. Dette udelukker dog ikke den mulighed, at en vis midlertidig tolerance kan udvises overfor en venstreorienteret reformistisk regering i Chile. Siden 4. september (Allendes valg) har der ikke været nogle tegn på åben intervention; og man må ikke forkaste muligheden af, at den sydøstasiatiske konflikt, prestigeproblemet for »den frie verdens leder« og modstanden i USA mod krigen i Vietnam kan begrænse de politiske aktioner for en tid.

Det er en fejltagelse, hvis man blander disse foreløbige begrænsninger for den imperialistiske aggression sammen med en strategisk tolerance over for venstreorienterede reformistiske regeringer i Latinamerika; enten yder man en vis sikkerhed til amerikansk kapital – i det mindste i så stor udstrækning at man tillader overførsel fra en sektor af økonomien til en anden – eller de amerikanske interesser er truet, og en interventionspolitik vil udvikle sig. Dette kræver ikke direkte intervention. Det kan tage form af aggression fra Argentina eller ved at fremkalde en konfrontation mellem de herskende klasser og arbejderklassen i Chile. (Visse indikatorer på dette er IPA-deklarationen og den ledende artikel i New York Times, som støtter et militærkup i Chile etc.).

III. Årsagerne til UP's valgsejr.

Den voksende aktivitet inden for massebevægelsen tillod det, som vi troede ville være meget svært: UP's valgmajoritet. Den voksende sociale bevægelse i Chile betyder også, at klassekampen er blevet skærpet i de sidste tre år. Dette fænomen skabte den splittelse inden for den herskende klasse, som adskilte de to præsidentkandidater (Tomic og Alessandri). Dette forklarer, hvorfor venstrebevægelsen i 1964 tabte, skønt de opnåede omkring 38 pct. af stemmerne, men i 1970 vandt med mindre end 36 pct. af stemmerne. Det viser også, at valgbidraget fra PR, API og PSD⁴ ikke kan have været så betydningsfuldt endda.

Splittelsen mellem de to kandidater svarede ikke blot til en fejl i den herskende klasses beregninger, men middelklassen blev også bange, stillet ansigt til ansigt med den voksende massemobilisering, venstrebevægelsens vækst og de begyndende aktioner hos det revolutionære venstre i Chile (og i andre latinamerikanske lande som Brasilien, Argentina, Uruguay og Bolivia); og fra begyndelsen og endda helt til slutningen søgte en sektor af middelklassen beskyttelse under de højreorienterede »caudillos«'s vinger. Senere foretrak en vigtig sektor af dem at stemme på Tomics demagogiske »folkestyre«, som tilbød muligheder for »ro og orden« snarere end at stemme på en traditionel højremand, hvilket med sikkerhed ville have åbnet vejen for udviklingen af et revolutionært venstre. Dette tillod, at Tomic-stemmerne til slut stod på UP's side i stedet for på Alessandris.

4. Radical Party, Independent Popular Action og Social Democratic Party deltager alle i koalitionen.

Intensiveringen af klassekampen under Frei-regeringen skabte også splittelsen inden for hæren og forårsagede, at den mistede sin traditionelle massive stilling, hvilket forhindrede den herskende klasse i at bruge den til at opretholde magten før og lige efter valget.

Det valgresultat, som blev opnået af UP, er også et udtryk for den modenhed, som masserne havde opnået de sidste seks år. I dag ser store dele af masserne frem til socialismen som et system, og deres modenhed fik dem til at modstå den kapitalistiske propagandas fremmedgørelse, som blev brugt massivt under den politiske kampagne. Det kan ikke udelukkes, at der blandt Tomics stemmer var sektorer af arbejderklassen, som stemte for de populistiske aspekter i hans politiske program. Dette tillod UP efter valget at regne med de sektorer, som var Tomics basis.

IV. Den historiske betydning af UP's valgsejr.

Venstrebevægelsens valgflertal åbner for en ny historisk periode for arbejderklassen, der rækker ud over den mulige retning, det politiske lederskab vil tage, hvad enten konfrontationen bliver udsat eller ej. Talrige og nye sektorer af folket er blevet inkorporeret i kampen for socialisme, og valgsejren gav masserne følelsen af sejr og retten til »at regere«. Masserne er nu bundet af et program, som implicerer en uafvendelig proces i form af, at deres håb bliver konstitueret som magt...

Vi ved, at den herskende klasse ikke vil opgive sine privilegier uden betingelser, og derfor garanterer valgsejren legitimiteten til og klassekarakteren af den kamp, som vil gå forud, for at arbejderne tager magten.

Vi fastholder, at venstrebevægelsens valgsejr udgør et enormt fremskridt i folkets kamp for magten, og objektivt begunstiger udviklingen af Chiles revolutionære vej.

V. Omfanget af UP's valgsejr.

... UP kæmper for at blive en regering baseret på det valgflertal, den opnåede, og at være en venstreorienteret regering betyder, at visse offentlige embeder som præsidentembedet, ministerierne etc., beklædes af UP-medlemmer. Så længe statsapparatet forbliver urørt, vil det ikke overskride sine nuværende bureaukratiske og militære strukturer; det vil stadig være et instrument for undertrykkelse og fortsat opfylde en klasserolle. Som Lenin sagde: de, der rent faktisk regerer, er det umådelige lag af funktionærer, teknokrater, bureaukrater og militærpersoner i ministerierne, undersekretariatene og korporationerne etc., og dette kan kun en revolution ændre.

Hvorvidt man kan gå fra en venstreorienteret regering til mere avancerede faser i opbygningen af socialisme, afhænger af, hvorvidt vi kan ødelægge det kapitalistiske statsapparat. Dette afhænger af, hvor effektivt masserne deltager i den

revolutionære sammensætning af de politiske styrker, som leder processen, og af de forholdsregler, der bliver taget i kampen mod imperialismen og finans-, industri- og landbrugskapitalen. Alt det ovenstående indebærer med sikkerhed en væbnet konfrontation mellem den herskende klasse og arbejderne.

Målet er derfor, at arbejderne tager magten, hvilket kræver ødelæggelse af statsapparatet som bourgeoisiets instrument; og at hele statsapparatet stilles til rådighed for arbejderens interesser. Vi søger den effektive magtudøvelse udført af arbejderne selv, støttet af et væbnet proletariat på det lokale plan. Alt dette i den hensigt at nationalisere udenlandsk kapital og tilbagegive alle bankerne, alt jorden og alle fabrikkerne til hele folket.

VI. UP-programmets muligheder.

Vi prøver at fastslå, hvorvidt UP's program kan tillempes det kapitalistiske system. Vi vil begynde med programmets officielle formulering og med Salvador Allendes udtalelser. Når vi betragter UP-programmets muligheder, må vi ikke se på den abstrakte økonomiske model, som UP-programmet formulerer. (Et sådant program er allerede blevet ført ud i praksis i konkrete historiske situationer såsom under NEP i Sovjetunionen eller i den Kinesiske Folkerepublik i løbet af halvtredserne). Vi må heller ikke tro, at problemerne udelukkende vil afhænge af størrelsen af den kapital, der påvirkes af de mulige indgreb, men også af de politiske konsekvenser, som følger med sådanne reformer (retten til privat ejendom, muligt eksempel for resten af Latinamerika etc.).

Vi tager vores udgangspunkt i nødvendigheden af at udslette den kapitalistiske stat, og her ud fra opstiller vi et antiimperialistisk, antikapitalistisk program. Skønt vi på de første trin søger en måde, hvorved den lille landejer, den lille handelsmand og de små industridrivende beskyttes, så tror vi dog ikke, at der er nogen sektor af industribourgeoisiet, som det ville være muligt at alliere sig med, endsige beskytte. Vi skjuler heller ikke indrømmelser over for disse sektorer bag ved et »middelbourgeoisie«, som nogen forsøger. For os omfatter den herskende klasse nordamerikanerne og industri-, finans- og landbourgeoisiet som helhed. Vi anerkender ikke eksistensen af »gode« eller »dårlige« industridrivende eller godsejere. For os er det ikke et spørgsmål om at øge statskontrollen med økonomien eller tillade sektorer af storindustrien og landbrugsforretningerne at fortsætte deres vækst. Vi anerkender heller ikke eksistensen af feudalisme, som skal bekæmpes, etc. Kort sagt, vi står for et fundamentalt antiimperialistisk, antikapitalistisk, socialistisk program og ikke for et udelukkende antiimperialistisk, antikapitalistisk, antimonopolistisk, anti-feudalt og demokratisk program, såsom visse kræfter inden for UP. Vi bekræfter, at de lovforslag som UP-programmet fremsætter, ikke passivt kan absorberes af Chiles kapitalistiske system. Inden for landbrugssektoren tror vi, det er muligt, at dele af industribourgeoisiet måske indvilliger i at skubbe på lovforslag, der tilgo-

deser en højere industrialisering af landbrugsproduktionen, hvilket ville tillade en reduktion i lønningsomkostningerne i industrisektorerne, og som på den anden side ville forøge landbefolkningens levestandard, og således inkorporere den i industriproduktionens marked, som i dag er stagneret som følge af et manglende internt marked. Men denne sektor vil ikke tillade ekspropriationer af den store mængde landbrugsejendomme uden at modtage en stor erstatning, simpelt hen fordi de store landbesiddere for en stor del er de samme eller tilhører de samme familier som industri- og bankkapitalisterne.

UP vil nationalisere kobberindustrien. Som en følge af verdensforbrugets behov for kobber og den løbende høje pris på metallet på det internationale marked, blev store årer til kobberproduktion åbnet i resten af verden; dertil skal lægges, at i det lange løb vil kobber blive erstattet med andre metaller foruden tendensen til, at amerikansk kapital i Latinamerika flyttes fra traditionelle investeringssektorer (i Chile er disse fundamentalt ekstraktive) til industri, manufaktur, finans og kommercielle områder, hvilket formindsker den relative vigtighed af amerikanske investeringer i chilensk kobberproduktion. Samtidig ønsker de amerikanske investorer ikke, på kort sigt, at miste profitten, som den høje pris på kobber giver på det internationale marked. Hvis man garanterer dem en »god« erstatning udstrakt over en »passende« tidsperiode, og hvis man åbner muligheder for dem til at overføre deres investeringer til andre områder af økonomien såsom manufakturindustrien, så kan vi ikke udelukke muligheden af, at de amerikanske investorer og State Department tillader denne særlige type »nationalisering«. (Dette var grunden til deres accept af den »indforståede nationalisering« under Freis regering).

Situationen er anderledes med hensyn til de industrimonopoler, som UP vil nationalisere. Inden for denne sektor af økonomien ligger de fundamentale interesser for den vigtigste og mest dynamiske del af det chilenske bourgeoisie. Desuden bliver den amerikanske kapital forskubbet mod denne sektor, svarende til de tendenser man kan se i Chile og resten af Latinamerika, og det er denne sektor af økonomien, hvis udvikling bourgeoisiet har til hensigt at fortsætte ved at knytte sig til den amerikanske kapital og ved at søge efter udenlandske markeder gennem dannelsen af latinamerikanske eller regionale »fællesmarkeder«. Nationaliseringen af den nationale og udenlandske herskende klasses økonomiske besiddelser, uden at tage hensyn til størrelsen af erstatning, forekommer meget mere besværlig, fordi det stiller spørgsmål til kapitalismens økonomiske basis og det imperialistiske systems dominans.

Bankerne i Chile besiddes også af de vigtigste sektorer af imperialisterne og det nationale bourgeoisie; de udgør det højeste trin på udviklingen. Fordelingen af kredit er en økonomisk funktion, som de ikke uden videre vil opgive, og den profit, de opnår ved administrationen af kreditgivningen, er af en betydelig størrelse. Skønt visse mindre bønder, handlende og små industridrivende kan opnå

fordel af statsadministrationens kreditgivning, vil nationaliseringen af bankerne ramme magtfulde interesser, og vi tror ikke, at det vil blive gennemført med en passiv accept fra de kredse, hvis magtbasis og rigdom der bliver sat spørgsmålstegn ved.

Af ovennævnte grunde tror vi, at som UP-programmet er formuleret, rammer det nogle af kapitalismens vitale kerner såsom udenlandske foretagender, finanskapitalen, industrimonopolerne og latifundierne. Vi tror også, at hvis dette program bliver ført ud i livet, vil det skabe en modoffensiv fra bourgeoisie, som stillet over for den arbejdende klasses energi og ønsker, vil frembringe en hurtig radikaliseringsproces. Af disse grunde, skønt UP's program ikke er identisk med vores, vil vi skubbe på og støtte realiseringen af disse mål. Det forløb, som hændelserne vil tage i relation til disse mål, vil afhænge af den specifikke form, disse mål vil få (ekspropriation, simpel intervention, indirekte kontrol), af den udstrækning målene vil få (hvor stor en procentdel af bankerne, der berøres, hvor meget af mineindustrien, hvad der forstås ved latifundier, hvad der forstås ved »industrimonopoler« etc.), af tidsskemaet og rækkefølgen af disse mål, af betalingsformen (betalingernes løbetid, kontant, vekselbar til kontante penge, hvis de er geninvesteret i industri, hvilke vurderinger der skal benyttes), og endelig af de metoder, hvorved disse mål bliver gjort (konstitutionelle reformer, love, udøvende forordninger etc.)...

VII. Er strategien for væbnet kamp i bund og grund gennemdiskuteret?

Vi har altid bekræftet, at det kun vil være muligt for arbejderne at overtage magten gennem væbnet kamp. Vi ved, at mægtige interesser vil blive ramt, interesser som i hvert land er beskyttet af det kapitalistiske statsapparat; vi ved også, belært af de historiske erfaringer, at de herskende klasser ikke vil tøve med at bruge vold som forsvar for deres magt og rigdom. Vi har aldrig skubbet den mulighed fra os, at et land kan gå over til socialisme som en »moden frugt«, når det verdensomspændende kapitalistiske system er på sit yderste, og socialismen sejrer på denne planet. Dette er ikke situationen i dag.

Endvidere har vi fastholdt, at den væbnede kamp vil tage form af en lang og uregelmæssig revolutionær kamp; og at den ikke vil tage form af en folkeopstand, som i løbet af nogle få timer vil overgive magten definitivt til arbejderne. Fordi imperialismen – på trods af imperialismens tilbageslag i Vietnam og den koloniale revolutions fremskridt over hele verden – stadig er umådelig mægtig ligesom Latinamerikas indfødte herskende klasse. Kun en væbnet kamp, som gennem sin politiske og militære udvikling ville svække de herskende klasser og styrke de revolutionære, kunne få succes i Chile.

Ingen af disse fundamentale problemstillinger har ændret sig som følge af UP's valgsejr: konfrontationen er kun blevet udsat. Og når den finder sted, vil den være mere legitimeret og massiv, hvilket i dag gør den væbnede kamps strategi stærkere

end nogen sinde før. Ligeledes vil den endelige kamp om magten være lang og uregelmæssig, så længe som kræfternes verdensomspændende forhold ikke ændres fundamentalt.

Men dette ændrer ikke det faktum, at UP's valgsejr har modificeret den begyndende form, som kampen om magten i Chile vil tage. Den kunne gå fra en folkeopstand, en borgerkrig, til en revolutionær kamp, som fra begyndelsen kunne regne med en overvældende tilslutning fra folket. Dette er fundamentalt og fører os til nogle nødvendige tilpasninger af kampens faktiske former. Direkte aktion (Helvetia-tilfældet⁵ som et eksempel), massemobiliseringer med revolutionære metoder (26. januar⁶ f.eks.) og gadekampe vil ikke miste deres betydning, så længe det kapitalistiske system består; så længe der hersker udbytning og elendighed på landet og i byerne i Chile; og så længe mobiliseringen blandt arbejderne er organiseret mod deres udbyttere. Tilpasninger vil være nødvendige i sammenhæng med den politiske situation, som landet gennemløber. Alle opgaverne må på dette trin faktisk være orienteret mod at forsvare venstrebevægelsens valgsejr og at kæmpe mod ultrakonservative organisationer. Senere i forbindelse med massernes udviklingstrin, vil opgaven blive at skubbe på realiseringen af dette program.

VIII. Var vores valgpolitik fundamentalt forkert?

I maj dette år (1970) fastslog vi følgende: a) forøgelsen af den sociale mobilisering udgjorde den mest relevante politik i denne periode, b) valgene ville falde inden for rammerne af disse sociale situationer, c) valgene ville kun blive et delvist og formelt udtryk for den fundamentale proces på det institutionelle plan, d) vi ville ikke udføre valgaktiviteter som sådan, men vi ville sætte vores kræfter ind på at forøge massemobiliseringerne med revolutionære midler og at udføre aktioner direkte relateret til disse mobiliseringer.

Og disse punkter blev faktisk fulgt. Vi gennemførte denne politik, da vi uddelte de penge, der var eksproprieret under de direkte aktioner »Helvetia« og »El Caucho« til folk på »26. januar« bopladsen, til mobiliseringen af »Sigdo-Kopers«, »Muebles Roma«, »Carbon y Textiles de Tome«; til besætterne i syv jord-besættelsesaktioner i Santiago; til aktionen i Concepción, Tome Coronel, Chillan og Los Angeles; til bøndernes mobiliseringer i Chillan og Colchagua; til »fence-pushing« aktioner blandt »Mapuches« (Araucanianske indianere) i Cautin; og til uddannelsessøgende og universitetsstuderende over hele landet. Denne politik tillod de med en stor organisk udvikling og forøgelse af vores operationelle muligheder, og en betydelig indflydelse på masserne, også i samarbejde med arbejderne kampmæssige og politiske enhed.

5. MIR gennemførte en væbnet besættelse af byen Helvetia.

6. Den »26. januar« er navnet på en lejr i Santiago opført af besiddelsesløse.

I maj fastslog vi også de generelle forskelle på os og UP's program, og vi kritiserede denne politiske front for at have en rent valgmæssig karakter og for at have kræfter i sig, som – så vidt vi kunne dømmes – for en stor del repræsenterede bourgeoisie's interesser.

Skønt vi ikke ville udføre valgaktiviteter og ikke har nogen tiltro til, at dette er vejen frem for arbejdernes effektive magtovertagelse, så anerkendte vi dog i vore handlinger, at Allende repræsenterede arbejderne på den valgmæssige arena, og at Alessandri og Tomic valgmæssigt repræsenterede den herskende klasse. Vi erklærede vores kategoriske afvisning af Alessandris og Tomics kandidaturer; og derfor bad vi ikke masserne om at undlade at stemme, og derfor stillede vi vores ord og vores nyligt skabte bevæbnede apparat til rådighed i kampen for forsvaret af en eventuel sejr for venstrebevægelsen og mod højrebevægelsens sammensværgelser før og efter kampagnen. Vi tror fortsat, at det var den rigtige politik.

I maj dette år troede vi – uden at se bort fra muligheden af venstrebevægelsens valgsejr – at dette ville blive overordentlig svært, fordi vi regnede med, at den herskende klasse ville blive tvunget til at trække den ene af deres kandidater ud. I august dette år fastslog vi offentligt den store mulighed for en sejr til Allende...

Fejlen ved vores analyse bestod i en overvurdering af den politisk-taktiske styrke, hvormed højrefløjen ville modsætte sig en valgsejr til venstrebevægelsen, og en undervurdering af UP's taktiske bevægelighed i tilfælde af sejren. Således udviklede vi vores aktiviteter på basis af enten et valgnederlag til UP eller en valgsejr til UP, sidstnævnte meget snart fulgt af en klassekonfrontation. Vi forudså ikke UP's muligheder med hensyn til overtagelsen af regeringsmagten. Denne utilstrækkelige analyse tillod os dog at udvikle arbejdet med at forsvare en valgsejr, et spørgsmål, som har været af største vigtighed i den nationale situation, og som vil fortsætte med at være det for en periode.

IX. Grænserne for en UP-regering.

Hvis UP får regeringsmagten, vil det ske på legal vis, og dette tvinger UP til at regere med det kapitalistiske statsapparat, der er forblevet uberørt. Derfor vil de starte deres regeringsperiode uden nogle grundlæggende ændringer inden for de væbnede styrker og derved opretholde en permanent trussel for et reaktionært militærkup. UP vil få magten sammen med funktionærer fra det tidligere regime og under den gamle struktur, hvilket vil gøre regeringsudøvelsen meget vanskelig. Endvidere vil UP få magten under det nuværende legale og institutionelle system, og dette vil drukne planerne i en sump af legalisme, konstitutionelle transaktioner, lovprojekter underlagt parlamentariske procedurer, etc.

Det vil blive svært for UP at ændre denne legale ramme i bund og grund (genem konstitutionelle ændringer, folkeafstemninger, opløsning af parlamentet etc.).

Endvidere er det disse begrænsninger, som definerer de betingelser for magten, som det Kristelige Demokratiske Parti har forlangt garanteret under deres forhandlinger med UP.

Derfor vil UP – udover de legale begrænsninger, og når først sejrsmarschen er overstået – være nødt til konkret at opfylde massernes håb inden for kort tid. Ydermere vil UP være nødt til at overtage ledelsen i en yderst vanskelig situation med en udenlandsgæld på to billioner dollars, hvoraf størstedelen skyldes til amerikanske finansielle institutioner, som man næppe kan forvente vil tilbyde Allende, hvad de tilbød Frei i 1964. Regeringen må overtage ledelsen i et land med en lille vækstrate, med en formindsket industriel og landbrugsmæssig produktion, med en inflation, som i år sikkert vil overstige 40 pct. og med en betydelig forøgelse af mængden af arbejdsløse. Med en sådan økonomisk situation vil det ikke blive let at løse arbejdernes problemer, især når man tager i betragtning, at der ikke er nogen let tilgængelige kapitalkilder (nationaliseringer udgør begrænsede kilder, medmindre de er altomfattende og yder meget lave erstatninger). Den herskende klasse vil også prøve at sabotere den industrielle og landbrugsmæssige produktion.

X. Den politiske situation lige efter valget.

Venstrebevægelsens valgsejr fik den herskende klasse til at miste fatningen og tvang den til at trække sig politisk tilbage, da dens opstillede ledere tabte ansigt. Det fremtrædende politiske klima gik ind for »fair play«, og det eneste, der kunne sættes ind over for venstrebevægelsens valgsejr, var minoriteternes ret til at forsvare deres privilegier, hvilket de ikke kunne gøre. Idet det Kristelige Demokratiske Parti blev fanget i sit eget net med hensyn til tomicistisk populisme, var det ude af stand til at støtte de »momios«,⁷ som de angreb så åbent under kampagnen. Derfor ydede visse sektorer fra tomicistiske baser umiddelbart deres støtte til UP.

De væbnede styrker, den traditionelle reservestyrke, som den herskende klasse bruger som det sidste udspil, når deres interesser trues, var ude af stand til at operere ubesværet. »Tacnozo«erne⁸ satte spørgsmålstejn ved magten, ødelagde en del af militærdisciplinen og politiserede i høj grad de unge officerer, underofficererne og tropperne. Uden et passende politisk klima har det været og vil det fortsat være meget vanskeligt at trække militæret ind i et statskup.

UP's opbygning udgør dets styrke såvel som dets svaghed. En svaghed i samme grad, som det indeholder grupper med forskellige klasseinteresser, eftersom den sociale basis udgør et temmelig heterogent grundlag. En styrke i det omfang, som de politiske kræfter tilhører venstrebevægelsen (PS – Det

7. »momios« betyder mumie og refererer til den kapitalstærke klasse i Chile.

8. Refererer til et berygtet militært kupforsøg i oktober 1969, som udsprang af troppernes utilfredshed.

Socialistiske Parti og PC – Det Kommunistiske Parti), således at den sociale basis udgøres af arbejdere, bønder og byboere; og inden for UP er der virkelig revolutionære sektorer. For fremtiden må vi håbe, at de revolutionære sektorer og venstrebevægelsen som sådan vil få større indflydelse på beslutningerne end reformisterne.

UP baserer sin styrke på legitimiteten af »den demokratiske tradition i Chile«, det politiske klima m.h.t. »fair play«, højrefløjens taktiske svagheder, de organiserede massebevægelser og de enkelte massemobiliseringer, som det har sat i gang. Det har overhovedet ingen militær styrke på sin side. Dette gør, at UP m.h.t. at gennemtvinge sin ret til at regere under passende omstændigheder, er umådelig svag. To andre tilfælde kunne være den cubanske revolution, som havde støtte hos oprørshæren og masserne, og den peruvianske regering, som kunne regne med hæren.

XI. Den herskende klasses styrke og strategi.

Vi må meget klart fastlægge forskellen mellem de herskende klassers øjeblikkelige tilbageskridt og et strategisk nederlag, som endnu ikke har fundet sted.

Statsapparatet forbliver urørt, dets militære apparat og bureaukratiske hær forbliver også urørt; dets magtfulde økonomiske interesser er stadig intakte, den juridiske overbygning ikke blot fungerer, men er også accepteret af UP; og imperialismen forbliver stærk og mægtig og langt fra bundet på hænder og fødder. Den herskende klasse har ikke opgivet, og forskellige sektorer forsøger forskellige strategier, som kan tillade dem at opretholde magt og rigdom på kort sigt.

De har stadig nogle få legale kort at udspille: de søger stadig metoder, hvormed de kan ændre afstemningsresultatet, og de har ikke opgivet håbet om at holde Allende fra at blive valgt i kongressen. Vi kan antage, at disse metoder slår fejl, men ikke desto mindre udgør taktikken et vigtigt element i presset på dem, som forhandler om deres stemmer med UP. CD (Kristelige Demokratiske Parti) forsøger at få Allende valgt, men »bundet« og underlagt betingelser. De forlanger de nuværende væbnede styrkers opretholdelse. De ved, at med sådant et krav drukner de UP's regering i en sump af legalisme, opretholder truslen om et militært reaktionært kup og holder dem fra at løse de fundamentale problemer for landet og folket. Samtidig som der udøves angreb fra højre, dannes der nye ledere, som på langt sigt prøver at blive basis for en støtte til et eventuelt militærkup, og på kort sigt prøver politisk at dirigere manøvrer inden for den økonomiske sabotage og at lægge pres på CD i deres krav til UP (fædreland og frihed). Det amerikanske udenrigsministerium forelægger forsigtigt deres mening på forskellige måder: først var det IPA som advarede verden mod »den kommunistiske trussel«, så var der New York Times, der bad om et statskup etc.;

men samtidig bekræftede amerikanerne på ny princippet om ikke-intervention i Chile gennem forskellige talsmænd og tidsskrifter.

Det ser ud til, at bourgeoisiets og imperialismens fremherskende strategi består i, at Allende overtager magten, at man prøver at give ham bare nogle få regeringsmåneder, »binder« ham med legalismens reb, bruger de væbnede styrker til at garantere bindingens effektivitet og således holder UP under en konstant fare for et militært reaktionært kup med et bestemt formål: at hindre Allende i at udføre sine fundamentale planer. Det er også en del af bourgeoisiets strategi at skabe et tilbageslag i den industrielle produktion, at nægte at forhandle om udenlandsgælden og at reducere beplantningen af markerne for at forhøje inflationen og arbejdsløsheden. På denne måde forsøger de at ødelægge UP-regeringens prestige, og derefter, ved hjælp af de højrefløjsgupper, der er skabt i mellemtiden, vil de bruge de væbnede styrker »til at redde fædrelandet« og undgå »anarki og kaos«: da, og først da, vil de genindsætte Allende under politiske betingelser, der er langt mere i deres favør. Denne strategi har det fortrin, at den giver den herskende klasse tid nok til igen at danne grupper, og frem for alt tillader den dem et forsøg på historisk at miskreditere »venstrebevægelsen«s mulige politiske løsninger og ligeledes socialismen i Chile og Latinamerika, i det mindste for en betydelig tidsperiode. Vi tror, at den samlede venstrebevægelse må være på vagt, at vi må kæmpe for hvert mål, sag eller politik, som vil være med til at forhindre successen for denne ondsindede strategi.

XII. Den nuværende situation og fremtidsudsigterne.

UP's heterogene politiske sammensætning og mangelen på en politisk bagved stående magt gør UP svag og gør vejen til regeringsmagten overmåde svær. Det er af disse grunde, at de herskende klasser gennem CD lægger pres på UP. Yderligere er de masser, som den 4. september var modtagelige og opsatte på at mobilisere, blevet TV-kiggere og radio-lyttere til den politiske situation.

Endvidere accepterede UP legitimiteten af CD's ret til at forlange garantier, og i virkeligheden har de hyldet dette som en historisk begivenhed i deres egen presse, hvilket altsammen gav en stor styrke til CD's krav. Derfor vandt CD de herskende klassers repræsentation for sig selv, og de kan nu regne med bourgeoisiets og imperialismens økonomiske, militære og politiske styrke. Dette tillod de mest reaktionære sektorer af CD at blive stærkere ...

Vi ved også, at det regnes for dårlig taktik og upassende at angribe CD; men vi kan kun dertil sige, at det forekommer os skændigt og hyklerisk, at CD forlanger »demokratiske garantier« af UP. Hvordan kan folk som Perez Zujovic og Carmona,⁹ ansvarlige for drabene på borgere og minearbejdere i Port Montt og El

9. Frei's indenrigsminister, Perez Zujovic udførte, støttet af senator Carmona, undertrykkelsen af fæstebonde-opstandene, under hvilke 9 mennesker blev dræbt og mere end 30 såret.

Salvador, kræve »demokratiske garantier«? Hvordan tør de kræve universiteternes garanterede autonomi, når de er de samme, som krænkede og fornærmede den. Hvordan kan de kræve garantier for de politiske partier, når de gjorde venstrebevægelsens organisationer illegale og fængslede og torturerede de revolutionære? Hvem tror CD, at de lyver over for, når de kræver garantier, som tager hensyn til de væbnede styrker, når de har boykottet planen om forbedrede betingelser for pensionerede militærpersoner? ...

Objektivt kan man ikke andet end rose præsidentens holdning med hans kategoriske offentlige bekræftelse af programmet over for pressen og massedemonstrationer. Vi må også rose hans krigeriske forsvar for sejren. Endvidere kan de revolutionære grupper inden for UP og de revolutionære venstreorienterede organisationer ikke kun indtage rollen som passive tilskuere til processen; deres rolle består i at stille sig til rådighed for arbejdernes og studenternes mobiliseringer. For de sidste få ugers begrænsede mobiliseringer har UP sandsynligvis ikke hele ansvaret.

UP's aktuelle opbygning, de revolutionære sektors relative svaghed fremtvinger to mulige løsninger på processen: enten en accept af presset og kravene fra CD og »momios« og båndlægningen af den kommende regering eller massernes fuldstændige mobilisering og derudfra retten til at regere, med en opstilling af egne betingelser, enten gennem eller uden en klassekonfrontation. CD-juntaen og UP's anerkendelse af konstitutionen, som det var forlangt af den fælles komité, tillader os at antage, at Allende vil overtage magten uden en konfrontation...

XIII. Vor politik.

For os har arbejderne allerede vundet retten til at gøre de udenlandske selskaber, banker, fabrikkerne og jorden til hele folkets ejendom. Folket har allerede valgt Salvador Allende, og dette kan der overhovedet ikke forhandles om. Øjeblikkets fundamentale opgave går ud på at forsvare valgsejren mod bourgeoisie og imperialismens manøvrer, at skubbe på massemobiliseringerne, der udgår fra disse mål og at formulere en politik over for underofficererne og tropperne i de væbnede styrker. Vi skal udpege de farer, der venter folket på dets vej til arbejderens overtagelse af magten, som tager sit udgangspunkt i en valgmæssig majoritet, i den hensigt at forberede det på den konfrontation, som denne vej nødvendigvis indebærer. Vi vil kæmpe mod »momios« manøvrer, vi vil støtte UP's revolutionære sektorer; og vi vil forsøge at få de besluttende centre i La Moneda (præsident-paladset) og Kongressens korridorer til at gå over til massernes mobiliserede fronter.

Bagefter vil vi skubbe på realiseringen af programmet, idet vi støtter dets udvikling i samfundets fattigste dele, som en måde til at sikre en revolutionær og

socialistisk retning i processen. Vi vil også starte diskussioner i massefronterne for at sætte fart i denne proces i basis.

I dag forbliver mange fundamentale spørgsmål ubesvarede. Vi vil se objektivt på processen med socialismen som sit eneste mål, i forståelse af at vor støtte eller vor opposition til UP ikke vil betyde opportunistiske afvigelser i samme grad, som vi holder vores objektive mål og vejen fremad klar. Ved at gå ind i den proces, der er ledet af UP, løber vi den risiko, at vi hjælper med til at begrave socialismens fremtidsudsigter i Chile og Latinamerika, hvis forbeholdene bliver større end fremskridtene og processen går i stå. Ikke desto mindre kan en rent »puritansk« og blind opposition fremmedgøre os fra en proces, som kan blive en begyndelse på vejen til socialisme, når den har passeret en historisk vigtig klassekonfrontation. Inden for den øjeblikkelige fremtid vil vi derfor skubbe på de aspekter, som stemmer overens med vor politik.

Vi vil opretholde vores politiske og militære struktur, så længe det kapitalistiske system hersker i Chile, og så længe magten ikke er effektivt kontrolleret af arbejderne, og forsvaret for deres interesser vil fortsat være vores eneste eksistensgrundlag.

Oktober 1970

Det Nationale Sekretariat for Det Revolutionære Venstre.
(Movimiento de Izquierda Revolucionaria) MIR

Tegn abonnement nu!

og få Kurasje nr. 7 og 8 i 1972.

Af indholdet kan nævnes:

Nr. 7 om den kapitalistiske stat med bidrag af Elmar Altvater om stat og krise, Rosdolsky om kapitalbegrebet m.v.

Nr. 8 om regionaludvikling med bidrag om polariseringen i Vesteuropa – Syditalien, Nordirland m.v.

Begge numre udkommer november–december 1972.